

Kirjaamo@tem.fi

VN/506/2021

SUOMEN SÄHKÖNKÄYTTÄJÄT RY:N LAUSUNTO LAIKSI ENERGIINTENSIIVISTEN YRITYSTEN SÄHKÖISTÄMISTUESTA

Suomen Sähkökäyttäjät ry (ELFi) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esitykseen VN/506/2021.

ELFi edustaa yli 1 GWh vuodessa kuluttavia sähkön netto-ostajia. Jäsenyrityksemme¹ edustavat kaupan, teollisuuden ja palvelualojen yrityksiä, joille tehokkaat ja toimivat sähkömarkkinat ovat merkittävässä roolissa yritysten investoidessa Suomeen ja kokonaiskustannusten hallinnassa.

ELFille on tärkeää turvata sähkömarkkinoiden kustannustehokas toiminta sekä huomioida eri liiketoiminnoista tulevien asiakkaiden mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua vapaaehtoisesti markkinoille. Asiakaskeskeinen, luotettava ja läpinäkyvä sähkömarkkina tuo yrityksille ja Suomen kansantaloudelle taloudellista lisäarvoa.

ELFin kommentit hallituksen lakiehdotukseen energiaintensiivisten yritysten sähköistämistuesta

Hallituksen esitys on markkinarakenteellisesti sekä eri vaatimusten logiikkojen osalta hyvin valmisteltu kokonaisuus, joka osoittaa ymmärrystä yritysten liiketoiminnasta, energiatehokkuudesta ja niiden kehittämiseen liittyvistä investoinneista. ELFi luottaa saman laadun säilyvän myös lakiin liittyvien asetusten osalta. Tämä päämäärä toteutuu parhaiten toimivan sidosryhmädialogin avulla.

Lakiesityksessä on erityisesti päästöoikeuksien hintojen suhteen vanhaa markkinatietoa (kohta 4.2.1). Tämän seurauksena päästöoikeuksien aiheuttamat rasitteet yrityksille ovat merkittävästi suuremmat, kuin hallituksen esityksessä on arvioitu.

- Päästöoikeuksien hinnat ovat viime kuukausina olleet välillä 50–55 €/CO₂t.
- Hallituksen esityksessä päästöoikeuksien hinta-arviot nousevat huomattavan hitaasti, ja ovat korkeimmillaankin vain 39 €/CO₂t vuodelle 2026.
- Markkinahinnat ovat jo nyt yli 25 % korkeammat kuin hallituksen esityksessä arvioidaan niiden olevan viiden vuoden päästä.

¹ Suomen Sähkökäyttäjät ry:n jäsenet vuonna 2021 ovat: Air Liquide Finland Oy, Atria Suomi Oy, Boliden Kokkola Oy, Borealis Polymers Oy, Finnsementti Oy, Google, Kemira Oyj, Kesko Oyj, KONE Industrial Oy, Oy Linde Gas Ab, Luvata Pori Oy, Metsä Board Oyj, Nordkalk Oy Ab, Norilsk Nickel Harjavalta Oy, Omya Oy, Outokumpu Oyj, Ovako Imatra Oy Ab, SSAB Europe Oy, Sappi Finland Operations Oy, SOK, Terrafame Oy ja Valio Oy.

Hallitusohjelman ja EU:n toimenpiteiden mukaisesti, joita ovat mm. ilmaisjaon tiukentaminen ja markkinavakausmekanismi, päästöoikeuksien hinnat eivät tulisi alenemaan vaan jatkaisivat nousuaan. Hallitusohjelmassa lukee:

"Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:n päästökauppajärjestelmän kehittämiseen siten, että päästöoikeuksien hinta nousee ja ohjaa tehokkaasti ja nopeasti päästöjen vähentämiseen. Samalla huolehditaan eurooppalaisen teollisuuden kilpailukyvyistä"

Looginen seuraus tästä hallituksen kirjaamasta tavoitteesta, ja siinä olevasta lupauksesta hintojen edelleen kasvattamiseksi, olisi nostaa esityksessä ehdotettua korkeinta maksettavaa tukimäärää.

Ehdotamme korkeimman vuosittain maksettavan tuen korottamista hallituksen esityksessä olleen markkinavirheen verran (50 %), vähintään 225 miljoonaan euroon.

Hallitusohjelma on aiheellisesti huolissaan Suomen investointiympäristön kehityksestä. Tämän parantamiseksi on jo tehty joitakin toimenpiteitä, mutta nyt esillä oleva hallituksen esitys sähköistämistuesta alentaa teollisuuden kilpailukykyä suhteessa aikaisempaan käytäntöön ja suhteessa keskeisiin kilpailijamaihin.

"Eriytynen huomio kiinnitetään siihen, että investointiympäristö on Suomessa houkutteleva. Ilmastoteknologian ja vähähiilisen tuotannon tuomat mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti. Kun Suomi on mukana osana globaalien ilmiöiden ja megatrendien ratkaisuja, syntyy kestävää talouskasvua ja uudenlaista vientiä. Pidämme huolta teollisuuden kilpailukyvyistä."

Edellisen käytännön mukaisesti leikkuri EU:n sallimasta rasiitetta kompensoivasta maksimitasosta oli Suomessa 50 %, nyt leikkuriksi ehdotetaan 67 %, joka heikentäisi yritysten toimintamahdollisuuksia kilpailuilla markkinoilla. Mielestämme tämä on osaltaan vastoin hallitusohjelman teollisuudelle suunnattuja lupauksia.

Asian korjaamiseksi ehdotamme vastaavaa 50 % -käytäntöä, jolloin tuki-intensiteettinä tulisi olla 37,5 %.

Tämä olisi puolet EU:n valtiotukisäännön sallimasta 75 %:sta, ja ei osaltaan heikentäisi Suomen teollisuuden kilpailukykyasemaa.

Kunnioitavasti
Pasi Kuokkanen
Suomen Sähkökäyttäjät ry